

пересування надавачів послуг; пересування споживачів послуг; застосування національного режиму.

Водночас розвиток світової торгівлі послугами потребує глобального регулювання, віднайдення компромісу між комерційними інтересами виробників послуг і цілями економічного розвитку імпортуючих країн, між індустріальне розвинутими країнами та країнами, що розвиваються.

Список використаних джерел

1. Цвайгерт К. Введение в сравнительное правоведение в сфере частного права: В 2-х т. – Том I. Основы: Пер. с нем. / К. Цвайгерт, Х. Кётц – М.: Междунар. отношения, 2000. – 480 с.
2. Генеральна угода про торгівлю послугами: СОТ; Угода, Міжнародний документ від 15.04.1994 №981_017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_017
3. Колесов В.П. Міжнародна економіка: Підручник / В.П. Колесов, М.В. Кулаков. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 474 с.
4. Звіт про світовий розвиток: Важке завдання розвитку / Пер. з англ. – К.: Абрис, 2014. – 270 с.
5. Іксарова Н.О. Міжнародні аспекти управління зовнішньою торгівлею послугами / Н.О. Іксарова // Україна у світовому економічному просторі: шляхи подолання кризи (економіка, фінанси та право): матеріали Міжнар. наук.-прак. конф. (Київ, 27 березня 2009 р.). – К.: УДУФМТ, 2009. – С. 224–225.

В. П. Пантелєєв,

*доктор економічних наук, професор,
декан економіко-статистичного факультету,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

Т. Д. Сакада,

*заступник декана економіко-статистичного факультету,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

ВИРШЕННЯ ПИТАНЬ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ ТА СПОДІВАННЯ СТУДЕНТІВ-ПОЧАТКІВЦІВ

Бізнес-аналітика у більш широкому сенсі розглядається як майстерність, мистецтво, творчість та знаходиться у одному ряду із бізнес-культурою, бізнес-освітою, бізнес-статистикою тощо. У вузькому масштабі бізнес-аналітика це використання категорій аналізу (системний аналіз, факторний аналіз, функціонально-вартісний аналіз тощо) для підвищення конкурентоспроможності підприємства. Інформаційним забезпеченням

бізнес-аналітика є вивчення кон'юнктури ринку, рядів динаміки, попиту на продукцію, даних бухгалтерського обліку тощо.

Кадрове забезпечення бізнес-аналітики. Для підприємств України, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, потрібні фахівці, які орієнтуються у сучасних глобальних економічних процесах. Але для успішної конкуренції в умовах сьогодення цього замало. Нині різко зростає потреба у фахівцях нової генерації – бізнес-аналітиках в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю. Таких фахівців потребують великі компанії, фінансові корпорації, банки тощо.

Проблематика забезпечення цієї потреби стосується як питання професійного вибору, так й перспективного професійного зростання працівника. Менеджеру із зовнішньоекономічної діяльності необхідно поєднати свої знання та вміння з сучасними інформаційними системами. Професійний відбір є важливою передумовою для потенційних бізнес-аналітиків, оскільки аналітичний склад мислення, здатність правильно розставити пріоритети та вміння швидко обґрунтувати рішення є необхідними умовами такого спеціаліста.

Готовність до професії починається із перших уявлень про професію, про свої здібності, можливості, особисті якості, які дозволять у майбутньому стати висококваліфікованим та затребуваним фахівцем на ринку праці.

З метою виявлення причин професійного вибору у Національній академії статистики, обліку та аудиту (далі - НАСООА, Академія) було проведено анкетування студентів спеціальностей, які ближче інших пов'язані із проблемами бізнес-аналітики. Йдеться про студентів з міжнародного менеджменту та економічної кібернетики (перший курс). У матеріалі відображено результати обробки анкет від всіх студентів денної форми навчання.

Спеціальність «Міжнародний менеджмент». Аналіз думок студентів за анкетами. На запитання – чому Ви обрали спеціальність «Міжнародний менеджмент», переважна більшість студентів (86 %) дали відповідь – «...це престижна професія». Висока оцінка у суспільстві професії «менеджмент» спонукала студентів обрати саме цей шлях.

На запитання – чому Ви вступили саме до НАСООА, майже половина (43%) вважають, що в цій Академії найбільш кваліфіковані науково-педагогічні працівники, ще 30% вважають, що саме тут студент може здобути спеціальність «Міжнародний менеджмент» на належному рівні. Існують інші відповіді, які мають особистісний відтінок – «...мені порадила моя двоюрідна сестра, яка зараз тут навчається», «...тут навчається моя старша сестра, саме вона мені порадила та переконала мене, що я зможу здобути спеціальність «Менеджмент». Вибір на користь Академії обумовлений інформацією про професорсько-викладацький склад.

Переважна більшість студентів-новачків (71%) вважає, що на їхній вибір вплинули батьки. Слід з цим погодитись, бо перші кроки відбуваються за підтримкою старших членів родини.

Основними джерелами інформації про Академію значна кількість (57%) студентів вважає ресурси Internet; поради знайомих, що навчалися раніше у НАСОА, переконали 30% студентів. На деяких студентів справили враження виступи представників Академії, які свого часу приходили до їх школи з профорієнтаційною метою. У Академії відбувається диференційований підхід до цільової аудиторії.

Бажаним очікуванням після завершення Академії абсолютно всі студенти зазначили – Престижну роботу.

Привабливими рисами професії спеціаліста з «Міжнародного менеджменту» більшість студентів (71%) вважають високу та стабільну оплату праці. Висока соціальна значущість професії та комфортні умови праці менеджера привабили по 14% респондентів відповідно.

Значно більше половини студентів (86%) головним у студентському житті в Академії вважають розвиток себе як особистості, а освоєння «модної» професії захопило 14% майбутніх спеціалістів.

Визначальною запорукою успіху фахівця із «Міжнародного менеджменту» більшість студентів (60%) вважають набуття професійних знань та навичок; ще 30% – постійне підвищення власної кваліфікації, а 10% такою основою признає вміння працювати в команді.

Спеціальність «Економічна кібернетика». Аналіз думок студентів за анкетами. На запитання - чому Ви обрали спеціальність «Економічна кібернетика», переважна більшість студентів (60%) дали відповідь, що «...давно вирішили стати економістом-кібернетиком», решта студентів – «...що це все вийшло спонтанно». На запитання – чому Ви вступили саме до НАСОА, більшість студентів визнали «...що «...це поради батьків, друзів». Щодо дисциплін, яким віддається перевага домінує математика (дві третини опитаних), на другому місці стоїть інформатика. Головним у студентській діяльності студенти назвали навчальний процес; вони не звернули увагу на науково-дослідницький, самостійний та інші напрями. Але стосовно бажаного рівня вищої освіти лише третина мріє отримати «обрієм» рівень бакалавра; в той же час переважна більшість (66%) вирішили не зупинятися на рівні бакалавра та оволодіти рівнем магістра. Ступінь інформаційно-методичного забезпечення Академії більшість студентів вважає за достатньо високий, а 30% зазначили його рівень як дуже високий. Переважним у студентському житті половина майбутніх економічних кібернетиків вважають розвиток себе як особистості. Половина респондентів вважає, що гарантією успіху професіонала-фахівця з економічної кібернетики є аналітичний склад розуму, а інша половина – що професійні знання та навички. Свої враження від перших тижнів навчання в Академії були

стислими: мені тут все сподобається..., «...високий багаж знань викладачів», «...в цілому подобається все» тощо.

Висновки. У відповідях на більшість запитань привабливою рисою професії обираються престижна професія, престижна робота тощо. Престиж професії — це феномен суспільної свідомості, у якому опосередковано відбивається існуюча в суспільстві ієрархія професій, видів трудової діяльності, яка визначається розходженням в ступені складності і відповідальності праці, тривалістю необхідної для неї професійної освіти, рівнем її оплати та інше. Престиж професії має відносну самостійність від об'єктивного положення професій у суспільстві, а шкала престижу професії — відносну стійкість. Як відомо, менеджер – це робітник, зайнятий професійною організаторською діяльністю в органах керування підприємства, наділений визначеними повноваженнями. Досвід Академії вказує, що деякі наші студенти вже протягом студентських років навчання стають керівниками підрозділів відомих зовнішньоекономічних фірм, їм довіряють добір кваліфікованого персоналу своїх відділів. Громадська оцінка суспільної вагомості професії та особи, яка займається таким видом діяльності, здійснила значний вплив на мотиви поведінки людей, на їхні рішення і дії.

Економічна кібернетика – це нова галузь науки і практики, яка займається застосуванням методів кібернетики до економічних процесів і охоплює теорію економічних систем і моделей. Студенти, які навчаються за такою спеціальністю, оволодівають сучасною інтелектуальною професією, яка дозволяє розробляти науково обґрунтовані управлінські рішення на основі застосування економіко-математичних методів і технологічних засобів їх реалізації у вигляді алгоритмів, програм, моделей та інформаційних технологій.

Напрямок підготовки фахівців з економічної кібернетики є пріоритетним для Академії. В цьому році відзначаються 15 років першого випуску фахівців з економічної кібернетики. За ці роки із стін НАСОНА вийшло кілька сотень високоосвічених професіоналів-кібернетиків. На початку 2016 р. в Академії проведено зустріч студентів-випускників на якому зібралось біля 100 однокашників-кібернетиків.

Для підвищення рівня фахівців доречно розширити проблематику бізнес-аналітики в окремих дисциплінах підготовки менеджерів, наприклад, «Інформаційні системи і технології в менеджменті».